

verliezen. Enkele uren eerder waren diezelfde stellingen aangevallen door drie C-5's die op Ruigenhoek opgestegen waren: toestellen die uit 1925 dateerden en die een snelheid hadden die misschien een derde was van die van de Duitse jagers welke zij konden tegenkomen; de drie hadden geluk: er kwamen geen *Messerschmitts* opdoemen. Duits afweervuur bij Moerdijk dwong één, een noodlanding te maken; twee keerden terug.¹

Gevaarlijker nog was de missie geweest die tegen het einde van de ochtend aan twee toestellen van datzelfde hopeloos verouderde type toevertrouwd was: zij moesten van Haamstede uit Waalhaven aanvallen, anders gezegd: de leeuw in zijn hol bestoken. Dat trachtten zij. Reeds op de heenvlucht werden beide C-5's door Duitse jagers onderschept. Eén maakte een noodlanding op Overflakkee, het andere toestel werd neergeschoten. Weerloos hangend aan zijn parachute, werd toen een van de twee inzittenden, de commandant van het eskadrille, door de Duitsers beschoten – kort na de meidagen zou hij aan zijn verwondingen bezwijken.²

Wat de op 10 mei ondernomen acties betreft, willen wij ons tot deze voorbeelden beperken.³ Die beperking lijkt ons ook daarom verantwoord omdat die acties, hoe moedig, hoe vermetel ook ondernomen, in militair opzicht weinig gewicht in de schaal wierpen. Wat aan bombardementen uitgevoerd werd, bracht, schijnt het, de Duitsers weinig, en zeker geen beslissende schade toe; misschien was het moreel effect op de Nederlanders die (eindelijk!) eigen toestellen in de lucht zagen, iets belangrijker, maar dat effect duurde maar kort. De Duitsers beheersten het luchtruim. En bleven het beheersen.

Zij beheersten het – maar dat betekende niet, dat zij er zonder ernstige verliezen gebruik van konden maken. Het was moeilijk, hun snelle jagers en bommenwerpers van de grond af neer te schieten, maar de transporttoestellen, de *Junkers-52's*, die het *Luftlande-Korps* naar westelijk Nederland moesten overbrengen, waren zeer kwetsbaar gebleken. Zij waren niet erg snel en ze moesten, dicht bij hun doelen, voor het afwerpen van parachutisten en voor hun eigen landingen laag gaan vliegen. Veel ervaring in het schieten op bewegende doelen hadden de bemanningen van de Nederlandse luchtafweerbatterijen niet – die ervaring deden ze in de eerste ochtenduren van de rode mei genoegzaam op. Alleen al de ene batterij die bij Rhenen stond ('over de bebouwde kom keek men ver de Betuwe in'), wist vermoedelijk elf Duitse transporttoestellen neer te schieten. Bij twee andere batterijen, in de Betuwe opgesteld, werkten de vuurleidingstoestellen niet goed – hier ging men er na

¹ Molenaar: *De luchtverdediging*, III, p. 90-94. ² A.v., p. 117-18. ³ Een volledige opgave geeft C. C. Küpfer: *Nederlands vliegers in het vuur*, p. 201-02.